

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 10C/57/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3812220319
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Zajacová
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2016:3812220319.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd v Prievidzi sudkyňou JUDr. Katarínou Zajacovou v právnej veci navrhovateľa MOSANA LIMITED so sídlom Plam Grove House, P.O.BOX. 438, Road Town, Tortola, British Virgin Islands, reg. č.: 594171, zast. Mgr. Janou Blahovou, advokátkou so sídlom v Bratislave, Malý trh 2/A proti odporcovi K. P., nar. X.XX.XXXX, bytom X. Z. XX, zast. JUDr. Andrejom Cifrom, advokátom so sídlom v Lučenci, J. Kráľa 5/A, o zaplatenie sumy 9.562,63 eur s prísl., takto

rozhodol:

Návrh **z a m i e t a .**

O trovách konania bude rozhodnuté v lehote 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa podaným návrhom domáhal voči odporcovi zaplatenia sumy 9.562,63 eur s príslušenstvom, ktorá predstavovala nesplatenú časť úveru poskytnutého dlžníčke J.e P. Prvou stavebnou sporiteľňou, a.s. základe Zmluvy o mimoriadnom medziúvere č. 2333796 zo dňa 29.9.2006 v celkovej sume 200.000,- Sk, ktorý riadne a včas nesplácala. Ručiteľský záväzok prevzal odporca. Z dôvodu nesplácania úveru podľa dohodnutých zmluvných podmienok veriteľ listom zo dňa 31.10.2008 od zmluvy odstúpil a vyzval odporcu o vrátenie poskytnutých finančných prostriedkov v lehote 7 dní od doručenia odstúpenia.

Na trovách konania navrhovateľ uplatnil zaplatený súdny poplatok v sume 573,50 eur a trovy právneho zastúpenia.

O návrhu navrhovateľa bolo rozhodnuté rozsudkom č.k. 10C/57/2013-138 zo dňa 24.10.2013 tak, že súd uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 9.562,63 eur, s 12,49 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 6.746,83 eur od 1.4.2012 do zaplatenia a nahradiť mu trovy konania v sume 2.617,34 eur, všetko v mesačných splátkach po 50,- eur splatných vždy do 30. dňa v mesiaci počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky malo za následok zročnosť celého plnenia.

Proti rozsudku podal v zákonnej lehote odporca odvolanie na Krajský súd v Trenčíne, ktorý uznesením č.k. 6Co/246/2014-188 zo dňa 25.2.2015 rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V odôvodnení svojho rozhodnutia odvolací súd konštatoval, že ani v najmenšom nespochybňuje tvrdenia navrhovateľa, ako aj záver súdu prvého stupňa, že úver je tzv. absolútnym obchodom a že naň dopadá tretia časť Obchodného zákonníka bez ohľadu na povahu účastníkov úverovej zmluvy. Súčasne však z obsahu spisového materiálu vyplýva, že zmluvný vzťah vznikol za účinnosti zákona č. 634/92 Zb. o ochrane spotrebiteľa. Na účely tohto zákona, vychádzajúc z ust. § 2 ods. 1 tohto zákona v znení ku dňu uzavretia zmluvy, sa spotrebiteľom rozumela fyzická osoba,

ktorá nakupuje výrobky, alebo používa služby pre priamu osobnú spotrebu fyzických osôb. Za zmluvu typovú sa v zmysle tohto zákona považuje zmluva, ktorá sa má uzavrieť vo viacerých prípadoch, ak je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje. V preskúmvanej veci je nepochybné, že predmetná zmluva je zmluvou typovou a že dlžník ňou nepoužil predmet plnenia na podnikanie, pričom súčasne pôvodný veriteľ je podnikateľom a predmet konania sa jednoznačne týka jeho podnikateľskej činnosti. Povaha predmetnej právnej veci ako spotrebiteľskej, sa nemohla zmeniť v dôsledku postúpenia pohľadávky. Súdna prax považuje spotrebiteľské zmluvy vzhľadom na vzťah medzi podnikateľom a nepodnikateľom a so zreteľom na nepodnikateľský účel zmluvy, za typické občianskoprávne vzťahy. Je to vzťah medzi obchodníkom a spotrebiteľom, ktorý prijíma úver na spotrebu, teda typický občianskoprávny vzťah.

Ďalej konštatoval, že úverovanie spotrebiteľov patrí medzi najfrekvencovanejšie občianskoprávne vzťahy, a preto je plne súladné s princípmi ochrany spotrebiteľa, aby v prípade duplicitnej právnej úpravy rovnakých inštitútov súkromného práva, dôvodne bola aplikovaná právna úprava o občianskych právach, teda Občiansky zákonník a nie právo podnikateľské upravené v Obchodnom zákonníku (rozsudok NS SR vo veci sp. zn. 5 MCdo 20/2009). Vychádzajúc aj z judikatúry súdneho dvora, je spotrebiteľ pri uzatvorení zmluvy v nevýhodnejšom postavení a to jednak z dôvodu sťaženej vyjednávacej pozície, ako aj z dôvodu informovanosti. Uvedené závery a názory akceptoval aj Ústavný súd SR vo svojom uznesení zo dňa 19. júna 2013, č. k. I. ÚS 402/2013-10. V súlade so zásadou, že pokiaľ súd rieši právnu otázku tú istú, alebo analogickú, ktorá už bola právoplatne vyriešená, je v súlade s princípom právnej istoty v zmysle čl. 1 ods. 1 Ústavy SR pri rozhodovaní súdov nižších stupňov takéto rozhodnutie rešpektovať.

Vychádzajúc z vyššie uvedeného, pokiaľ teda súd prvého stupňa v danej veci právny vzťah medzi veriteľom a odporcom ako ručiteľom posudzoval aplikujúc príslušné ustanovenia Obchodného zákonníka, vychádzajúc z ktorých zaviazal odporcu na plnenie, nerozhodol z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci a s tým súvisiaceho nedostatočne zisteného skutkového stavu správne, z ktorého dôvodu odvolací súd vychádzajúc z ust. § 221 ods. 1 písm. h) O.s.p. rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Prvostupňovému súdu uložil povinnosť vec prejednať takým procesným postupom, aby účastníkom konania bola poskytnutá možnosť realizovať Ústavou SR a Občianskym súdnym poriadkom zaručené procesné práva, zaoberať sa aj prípadnými námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi navrhovateľa a odporcu, posúdiť tak ručiteľský záväzok odporcu, odstúpenie od zmluvy a z neho vyplývajúcich nárokov, ako aj účinky vznesenej námietky premlčania uplatneného nároku z hľadiska správneho právneho predpisu, teda príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka a vo veci následne opätovne rozhodnúť.

Navrhovateľ bol toho názoru, že právny vzťah medzi účastníkmi úverovej zmluvy je potrebné posúdiť podľa ustanovení Obchodného zákonníka, vrátane premlčania jeho nároku. Poukázal na to, že podľa § 261 ods. 3 Obchodného zákonníka patria zmluvy o úvere medzi tzv. absolútne obchody a preto sa spravujú ustanoveniami Obchodného zákonníka bez ohľadu na povahu účastníkov zmluvy. Poskytnutý úver, ktorý bol predmetom konania, sa nespravuje Zákonom č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, v znení neskorších predpisov, s poukazom na ust. § 1 ods. 2, písm. a/ tohto zákona. Uzavretá zmluva mala aj podľa názoru navrhovateľa charakter spotrebiteľskej zmluvy podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ale práve z dôvodu, že patrí podľa ust. § 261 ods. 3 písm. d/ Obchodného zákonníka medzi tzv. absolútne obchody, práva a povinnosti účastníkov zmluvy sa spravujú ustanoveniami Obchodného zákonníka. Poukázal na to, že voči pôvodnej dlžníčke v exekučnom konaní nebola na zaplatenie pohľadávky navrhovateľa vymožená žiadna suma. Dlžníčka na splatenie úveru poukázala sumu vo výške rozdielu medzi poskytnutým úverom v sume 200.000,- Sk a nesplatenou časťou úveru, ktorú uplatnil voči odporcovi v sume 6.746,83 eur. Nesplatená časť úveru bola vyčíslená ku dňu 31.3.2012, t.j. ku dňu predchádzajúcemu uzavretiu zmluvy o postúpení pohľadávok medzi pôvodným veriteľom PSS, a.s. a navrhovateľom dňa 1.4.2012. Ku dňu 31.3.2012 boli vyčíslené aj žalované úroky zo sumy 6.746,83 eur, ktoré predstavovali dojednaný zmluvný úrok z mimoriadneho medziúveru vo výške 7,49 % ročne a úrok z omeškania vo výške 5 % ročne. Súčet oboch úrokov predstavuje 12,49 % ročne, čomu zodpovedal vyčíslený úrok v sume 2.815,80 eur. Dlžníčke stavebný úver poskytnutý nebol, pretože porušila zmluvné podmienky tým, že riadne a včas poskytnutý medziúver nesplácala. Dlh na úverovej istine a úrokoch - zmluvných a úrokoch z omeškania, bol vyčíslený za obdobie od účinného odstúpenia veriteľa od zmluvy, ku ktorému došlo listom zo dňa 31.10.2008, až do 31.3.2012, t.j. ku dňu predchádzajúcemu uzavretiu zmluvy o postúpení pohľadávok. Za spornú považoval aj výhodnosť aplikácie ustanovení o

spotrebiteľskom práve podľa Občianskeho zákonníka (§ 52 a nasledovné) pokiaľ vedľajší účastník tvrdil, že jeho ustanovenia sú pre spotrebiteľa výhodnejšie. Poukázal na to, že pokiaľ by spotrebiteľ vystupoval v postavení navrhovateľa, napr. pokiaľ ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, bolo by pre neho výhodnejšie použitie ustanovení Obchodného zákonníka, ktorý upravuje všeobecnú premlčaciu dobu 4 roky a nie ustanovenia Občianskeho zákonníka, podľa ktorého všeobecná premlčacia doba je 3 roky. Nie je však prípustné, aby zmena postavenia spotrebiteľa mohla spôsobovať aj zmenu aplikácie zákona. Pokiaľ ide o premlčanie bezdôvodného obohatenia, ktorým nárok navrhovateľa voči odporcovi je, aj bezdôvodné obohatenie, vrátane jeho premlčania je potrebné posúdiť podľa ustanovení Obchodného zákonníka. Na podporu svojho názoru do spisu založil odborné stanoviská, rozhodnutie Krajského súdu Bratislava č.k 5Co/293/2012-147 zo dňa 31.5.2013 a rozhodnutie NS ČR č.k. 32Cdo/337/2010. Poukázal na to, že Krajský súd v Trenčíne vo svojom rozhodnutí neoznačil jasný zákonný dôvod, resp. zákonný základ pre aplikáciu Občianskeho zákonníka, jediné na čo sa odvoláva je súdna prax, ale argumentácia, prečo použil Občiansky zákonník vo svojom rozhodnutí neuvádza. Navrhovateľ poukázal na čl. 2 ods. 2 Ústavy SR, z ktorého vyplýva, že štátne orgány môžu konať iba na základe Ústavy, v jej medziach a rozsahu a spôsobom, ktorý ustanovuje zákon, na základe čoho zastával názor, že sa nemožno pri určení pod aký režim podriaďiť právny vzťah právneho predchodcu navrhovateľa a odporcu, odvolávať na súdnu prax. Zákonný základ pre aplikáciu Občianskeho zákonníka bol do praxe uvedený až novelou Občianskeho zákonníka č. 102/2014 Z.z., ktorá nadobudla účinnosť dňa 1.5.2014, v ktorej jasne zákonodarca upravil, na ktoré vzťahy sa má aplikovať Občiansky zákonník. Podľa názoru navrhovateľa aplikácia novely Občianskeho zákonníka bola v danom prípade vylúčená. Nakoľko zákonodarca k legislatívnej zmene § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka nevyslovil prostredníctvom prechodných ustanovení žiadnu explicitnú výnimku zo zákazu retroaktivity, potom sa musia všetky právne vzťahy vzniknuté pre účinnosťou predmetnej novely spravovať dovtedy platnou právnou úpravou v § 261 Obchodného zákonníka. Svojevoľná aplikácia právnych noriem v rozpore so všeobecne platným zákazom retroaktivity je neprípustná. Nakoľko k uzavretiu úverovej zmluvy došlo v roku 2006 právny predchodca navrhovateľa ako aj obligačný dlžník a aj ručiteľ uzatvárali úverovú zmluvu podľa Obchodného zákonníka a vstupovali do tohto vzťahu s týmto vedomím. Právny predchodca navrhovateľa nemal ako v tom čase predvídať, aké právne predpisy zákonodarca prijme za účelom ochrany spotrebiteľa o takmer 10 rokov neskôr. Preto považoval spätnú aplikáciu Občianskeho zákonníka za neakceptovateľnú. Ručiteľa nepovažoval za spotrebiteľa, pretože odporca prevzal ručiteľský záväzok jednostranným právnym úkonom a teda právny vzťah, z ktorého navrhovateľ odvodil svoj nárok voči odporcovi, nemôže mať charakter spotrebiteľský a musí byť posudzovaný podľa ustanovení Obchodného zákonníka.

Navrhovateľ sa na pojednávanie neustanovil napriek riadne vykázanému doručeniu predvolania. Právny zástupca navrhovateľa jeho neprítomnosť na pojednávaní ospravedlnil a z dôležitého dôvodu ho odročiť nežiadal, preto súd vo veci konal a rozhodol v neprítomnosti navrhovateľa, s prihliadnutím na obsah spisu a vykonané dôkazy, podľa § 101 ods. 2 O.s.p..

Súd po vykonaní dokazovania výsluchom odporcu, oboznámením sa s výpisom navrhovateľa z Obchodného registra, so zmluvou o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere zo dňa 29.9.2006, s odstúpením od zmluvy zo dňa 31.10.2008, s predžalobnou výzvou zo dňa 20.5.2008, so Všeobecnými podmienkami pre zmluvy o stavebnom sporení PSS, a.s. v znení účinnom od februára 2005, s upovedomením o začatí exekúcie proti dlžníkovi zo dňa 28.10.2009, so zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 1.4.2012 a zoznamom postupovaných pohľadávok, s oznámením o postúpení pohľadávky zo dňa 16.4.2012, s písomným vyjadrením vedľajšieho účastníka vo veci zo dňa 19.11.2012, s písomným vyjadrením navrhovateľa vo veci zo dňa 10.12.2012, s ftc. súdnych rozhodnutí založených navrhovateľom do spisu na čl. 43 až 47, s odbornými stanoviskami založenými navrhovateľom do spisu na čl. 48 až 56, s rozhodnutiami NS ČR z čl. 57 až 61 spisu, s rozhodnutím ÚS SR z čl. 62 až 67 spisu, s písomným stanoviskom vedľajšieho účastníka vo veci zo dňa 31.1.2013 a s pripojenými rozhodnutiami súdov SR z čl. 71 až 89 spisu, so Stanovami vedľajšieho účastníka, s rozsudkom ESD vo veci C-279/09, s písomným stanoviskom navrhovateľa vo veci zo dňa 18.10.2013, s výpisom z účtu medziúveru z čl. 117 až 119 spisu, s ftc. nedoručenej zásielky odporcovi, so zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 11.5.2015, s písomným vyjadrením odporcu vo veci zo dňa 2.3.2016, s pripojenými súdnymi rozhodnutiami súdov SR z čl. 222 až 233 založenými odporcom, s ostatnými listinnými dôkazmi v spise založenými, súd zistil nasledovný skutkový stav:

Dňa 29.9.2006 Prvá stavebná sporiteľňa, a.s. a H. P. uzavreli Zmluvu o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere č. 2333796, predmetom ktorej bolo poskytnutie dlžníčke mimoriadny medziúver v

sume 200.000,- Sk. Po pridelení cieľovej sumy sa mimoriadny medziúver mal zmeniť na stavebný úver. Dlužníčka sa zaviazala poukazovať pravidelne mesačne na účet zmluvy o stavebnom sporení vklad v sume 1.000,- Sk. Úroková sadzba mimoriadneho úveru predstavovala 7,49% ročne, ktorý sa dlžníčka zaviazala splatiť spolu s poskytnutým medziúverom. V prípade omeškania so splácaním medziúveru bol medzi zmluvnými stranami dohodnutý úrok z omeškania vo výške 5% ročne nad dohodnutú úrokovú sadzbu, ktorý bol veriteľ oprávnený účtovať aj v prípade odstúpenia od zmluvy podľa článku VII. zmluvy. Ručiteľský záväzok prevzal odporca, ktorý je obsahovou súčasťou zmluvy.

Vzhľadom k tomu, že dlžníčka poskytnutý medziúver riadne a včas nesplácala, veriteľ listom zo dňa 31.10.2008 od úverovej zmluvy odstúpil a súčasne dlžníčku a odporcu ako ručiteľa vyzval k zaplateniu dlžného medziúveru v sume 6.712,07 eur v lehote 7 dní od doručenia odstúpenia od zmluvy. Dlužníčka, ani odporca na výzvu veriteľa žiadnym spôsobom nereagovali a na splatenie dlžného medziúveru nepoukázali žiadnu platbu.

Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 1.4.2012 Prvá stavebná sporiteľňa, a.s. svoje splatné pohľadávky, vrátane pohľadávky voči odporcovi postúpila navrhovateľovi. Postúpenie pohľadávky bolo odporcovi oznámené listom zo dňa 16.4.2012. Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 11.5.2015 navrhovateľ postúpil pohľadávku spoločnosti MOSANA LIMITED so sídlom Plam Grove House, P.O.BOX. 438, Road Town, Tortola, British Virgin Islands, reg. č.: 594171, ktorý sa stal aktívne vecne legitimovaným účastníkom v konaní.

Odporca nepoprel, že ako ručiteľ uzavrel Zmluvu o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere zo dňa 29.9.2006, ktorú vlastnoručne podpísal a s jej obsahom sa oboznámil. Zmluvu si prečítal. Ako dlžník v zmluve vystupovala jeho sestra Marcela Halová, ktorá mu tvrdila, že úver spláca. Voči pohľadávke navrhovateľa vzniesol námietku premlčania a z tohto dôvodu nebol ochotný ju zaplatiť.

Podľa § 1 ods. 1 Zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, v znení platnom ku dňu uzavretia Zmluvy o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere, tento zákon upravuje niektoré podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa.

Podľa § 1 ods. 2, písm. a/ cit. zákona, zákon sa nevzťahuje na zmluvy o poskytnutí úveru na účely nadobudnutia existujúcich alebo projektovaných nehnuteľností, dodatočné alebo ďalšie stavebné úpravy dokončených stavieb a ich údržbu.

Podľa § 261 ods. 6, písm. d/, ods. 7 Obchodného zákonníka, touto časťou zákona sa spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkové vzťahy zo zmluvy o predaji podniku alebo jeho častí (§ 476), zmluvy o úvere (§ 497), zmluvy o kontrolnej činnosti (§ 591), zasielateľskej zmluvy (§ 601), zmluvy o prevádzke dopravného prostriedku (§ 638), zmluvy o tichom spoločenstve (§ 673), zmluvy o otvorení akreditívu (§ 682), zmluvy o inkase (§ 692), zmluvy o bankovom uložení veci (§ 700), zmluvy o bežnom účte (§ 708) a zmluvy o vkladovom účte (§ 716).

Touto časťou zákona sa spravujú aj vzťahy, ktoré vznikli pri zabezpečení plnenia záväzkov v záväzkových vzťahoch, ktoré sa spravujú touto časťou zákona podľa predchádzajúcich odsekov, ako aj záložné právo k nehnuteľnostiam pri zabezpečení práv spojených s dlhopismi a záložné právo k cenným papierom v rozsahu ustanovenom osobitným zákonom.

Podľa § 303 Obchodného zákonníka, kto veriteľovi písomne vyhlási, že ho uspokojí, ak dlžník voči nemu nespĺnil určitý záväzok, stáva sa dlžníkovým ručiteľom.

Podľa § 306 ods. 1, veta prvá Obchodného zákonníka, veriteľ je oprávnený domáhať sa splnenia záväzku od ručiteľa len v prípade, že dlžník nespĺnil svoj záväzok v primeranej dobe po tom, čo ho na to veriteľ písomne vyzval.

Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určite sumy a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 52 ods. 1, 2, 3, 4 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 54 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 48 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, od zmluvy môže účastník odstúpiť, len ak je to v tomto alebo v inom zákone ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté.

Odstúpením od zmluvy sa zmluva od začiatku zrušuje, ak nie je právnym predpisom ustanovené, alebo účastníkmi dohodnuté inak.

Podľa § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

Podľa § 457 Občianskeho zákonníka, ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

Podľa § 107 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

Zhodnotením skutkového stavu dospel súd k právnemu názoru, že návrh navrhovateľa nie je dôvodný.

Spotrebiteľskú zmluvu do Občianskeho zákonníka zaviedla jeho novela Zákonom č. 150/2004 Z.z., ktorou bola implementovaná Smernica č. 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Neskôr túto úpravu zmenil Zákon č. 568/2007 Z.z. o spotrebiteľskej zmluve. Všeobecnú úpravu ochrany spotrebiteľa upravuje Zákon č. 266/2005 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. V širšom ponímaní bude spotrebiteľskou zmluvou každá zmluva uzavieraná medzi spotrebiteľom a dodávateľom bez ohľadu na to, či spotrebiteľ mal možnosť ovplyvniť obsah zmluvy. V užšom ponímaní pôjde o tie spotrebiteľské zmluvy, pri ktorých spotrebiteľ nemal možnosť ovplyvniť ich obsah a ktorých podmienky sú všeobecne upravené v § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka.

Zmluva o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere zo dňa 29.9.2006, ktorá bola medzi zmluvnými stranami uzavretá podľa príslušných ustanovení Obchodného zákonníka, je spotrebiteľskou zmluvou, pretože ani dlžníčka, ani odporca ako ručiteľ nekonali pri jej uzavieraní ako podnikateľské subjekty, na ktorú sa okrem ustanovení Obchodného zákonníka, vzťahujú aj ustanovenia § 52 a nasledovných

Občianskeho zákonníka. Smernica č. 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách za spotrebiteľskú zmluvu považuje iba takú zmluvu, pri ktorej spotrebiteľ nemal možnosť ovplyvniť jej obsah. Ustanovenia § 52 a nasl. sa vzťahujú práve na tento druh zmlúv. Ide o osobitný spôsob ochrany spotrebiteľa pri uzavieraní tých zmlúv, pri ktorých sa zmluvné podmienky pripravujú vopred a pri ktorých spotrebiteľ nemá možnosť ovplyvniť ich obsah.

V § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka je zakotvená absolútna neplatnosť takých dojednaní alebo dohôd, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie ustanovení o spotrebiteľských zmluvách. Podľa § 53 ods. 5 absolútnu neplatnosť spôsobujú aj neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách. Do odseku 2 tohto ustanovenia bola doplnená novelou Občianskeho zákonníka, vykonanou Zákonom č. 102/2014 Z.z. o ochrane spotrebiteľa pri predaji tovaru alebo poskytovaní služieb na základe zmluvy uzavretej na diaľku alebo zmluvy uzavretej mimo prevádzkových priestorov predávajúceho (účinný od 1.5.2014), veta, podľa ktorej „Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva“. Ide o prelom v pôsobnosti Občianskeho zákonníka vo vzťahu k Obchodnému zákonníku. Podľa tejto úpravy bude potrebné pre zmluvy uzatvárané spotrebiteľmi, t. j. spotrebiteľské aj obchodné zmluvy, použiť ustanovenia Občianskeho zákonníka a nie Obchodného zákonníka. Znamená to, že ak si zmluvné strany písomne dohodli v zmysle § 262 OBZ, že sa ich vzťah bude riadiť Obchodným zákonníkom, pre spotrebiteľské zmluvy to bude inak. Rovnako to bude platiť aj pre tzv. absolútne obchody, upravené v § 261 ods. 6 OBZ. Ak sa uzavrie spotrebiteľská zmluva podľa Obchodného zákonníka, keďže v Občianskom zákonníku upravená nie je, tak okrem vymedzenia zmluvného typu a jeho podstatných náležitostí sa na všetko ostatné bude vzťahovať Občiansky zákonník. Ak sa podľa § 262 OBZ dohodne uzavretie spotrebiteľskej zmluvy takého typu, aký upravuje Občiansky zákonník, tak rovnako okrem pojmového vymedzenia a podstatných náležitostí sa bude spravovať Občianskym zákonníkom.

S poukazom na cit. ust. § 1 ods. 2 Zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, v znení platnom ku dňu uzavretia Zmluvy o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere zo dňa 29.9.2006, je zmluvný vzťah vylúčený spod aplikácie Zákona o spotrebiteľských úveroch, nakoľko účelom mimoriadneho medziúveru podľa článku I., bod 2. zmluvy boli investície do nehnuteľnosti. Potom je potrebné hlavný zmluvný vzťah medzi veriteľom a dlžníčkou posúdiť podľa príslušných ustanovení Obchodného zákonníka, a to podľa § 497 a nasl., ktorý upravuje práva a povinnosti účastníkov z úverovej zmluvy a akcesorický právny vzťah medzi veriteľom a odporcom ako ručiteľom podľa § 303 a nasl. Obchodného zákonníka. Zmluva o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere zo dňa 29.9.2006 má však i naďalej spotrebiteľský charakter podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, avšak s poukazom na vyššie uvedené, Obchodným zákonníkom sa v tomto prípade spravuje len vymedzenie zmluvného typu spotrebiteľskej zmluvy a jej podstatných náležitostí a na všetko ostatné, vrátane odstúpenia od zmluvy a premlčania, sa bude vzťahovať Občiansky zákonník, čo je v súlade s princípmi ochrany spotrebiteľa, že v prípade duplicitnej právnej úpravy rovnakých inštitútov súkromného práva je dôvodné aplikovať právnu úpravu o občianskych právach a nie podnikateľské právo. S účinnosťou Zákona č. 150/2004 Z.z. od 1.4.2004 došlo k zásadnej zmene spotrebiteľského práva. Nevýhodnejšie zmluvné klauzuly oproti zneniu Občianskeho zákonníka sa dostali do rozporu s ust. § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. Použitie nevýhodnejšieho podnikateľského práva a nie občianskeho práva na spotrebiteľský právny vzťah vrátane premlčania predstavuje takéto zhoršenie postavenia spotrebiteľa. Predmetná zmluva o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere zo dňa 29.9.2006 by sa mala podľa klasického chápania spravovať výlučne len Obchodným zákonníkom bez ohľadu na povahu účastníkov. S prihliadnutím na vyššie uvedené právny názor, súd dospel k záveru, že na vzťah medzi navrhovateľom a odporcom je potrebné aplikovať ustanovenia spotrebiteľského práva. Jednoznačne z obsahu zmluvy nevyplýva, že odporca pri jej uzatváraní konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Vo vzťahu k odstúpeniu právneho predchodcu navrhovateľa od zmluvy a premlčaniu sa subsidiárne s poukazom na cit. ust. 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka použijú ustanovenia tohto zákona. Aplikovanie premlčacej doby na spotrebiteľské právne vzťahy podľa Občianskeho zákonníka bolo ustálené súdnou praxou vo viacerých súdnych rozhodnutiach /napr. Ústavný súd SR v uznesení zo dňa 19. júna 2013, č.k. I. ÚS 402/2013-10, Krajského súdu v Prešove

sp. zn. 6Co/105/2013, Co/26/2012, 6Co/81/2012, 6Co/105/2014 rozhodnutie NS SR sp. zn. 5 M Cdo 20/2009/.

Podľa cit. ust. § 48 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v prípade odstúpenia od zmluvy sa zmluva zrušuje s účinkami od začiatku (ex tunc), v dôsledku čoho zanikajú práva a povinnosti z nej. Momentom odstúpenia od zmluvy vznikajú práva a povinnosti z porušenia práva (bezdôvodné obohatenie, náhrada škody). Podľa názoru súdu odstúpenie právneho predchodcu navrhovateľa od zmluvy jeho účinky nie je možné posúdiť podľa § 344 a § 506 Obchodného zákonníka ani v prípade, ak poskytnutie úveru spadá pod tzv. absolútny obchod, pretože presadzovanie obchodnoprávnej úpravy odstúpenia od zmluvy aj s poukazom na vyššie prezentovaný právny názor súdu je neakceptovateľné, keď tieto ustanovenia odkazujú v súvislosti s odstúpením od zmluvy na § 48 Občianskeho zákonníka, čo konštatoval napr. aj Krajský súd v Trenčíne v rozsudku zo dňa 30.1.2013 vo veci sp. zn. 17Co/51/2012. Uvedený právny názor je v súlade aj s cit. ust. § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v znení platnom od 1.5.2014. Pri odstúpení od zmluvy je potrebné vychádzať z ust. § 48 Občianskeho zákonníka a použitie obchodnoprávnej úpravy nie je pre odporcu výhodnejšie. Povinnosťou odporcu zo zrušenej úverovej zmluvy je vydať navrhovateľovi bezdôvodné obohatenie, ktoré v jeho postavení ručiteľa, predstavuje to, čo od veriteľa dlžníčka v skutočnosti dostala, to je úverovú istinu po zohľadnení zaplatených úverových splátok.

Právny predchodca navrhovateľa od zmluvy o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere zo dňa 29.9.2006 odstúpil dňa 31.10.2008 v súlade s článkom VII. zmluvy, čo oznámil nielen dlžníčke, ale aj odporcovi ako ručiteľovi. Na predmetný vzťah, ktorý je občianskoprávnym, spotrebiteľským vzťahom sa aplikuje premlčacia doba podľa Občianskeho zákonníka, ktorá je v prípade vydania bezdôvodného obohatenia dvojročná, plynúca odo dňa, keď sa navrhovateľ dozvedel, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Odstúpenie od zmluvy nadobudlo účinnosť dňa 27.11.2008, kedy sa oznámenie o odstúpení od zmluvy adresované odporcovi vrátilo späť právnemu predchodcovi navrhovateľa. Deň nasledujúci po účinnosti odstúpenia od zmluvy, t.j. od 28.11.2008 začala právemu predchodcovi navrhovateľa plynúť dvojročná subjektívna premlčacia doba na uplatnenie jeho práva na zaplatenie nesplateného úveru, ktorá uplynula dňa 28.11.2010. Návrh na začatie konania bol podaný dňa 18.10.2012, t.j. po uplynutí nielen subjektívnej premlčacej doby, ale aj objektívnej 3-ročnej premlčacej doby, preto ho súd ako neopodstatnený na základe dôvodne vznesenej námietky premlčania odporcom zamietol.

Toto rozhodnutie zodpovedá aj právemu názoru vysloveného Krajským súdom v Trenčíne, ktorý uložil prvostupňovému súdu povinnosť vec prejednať takým procesným postupom, aby účastníkom konania bola poskytnutá možnosť realizovať Ústavou SR a Občianskym súdnym poriadkom zaručené procesné práva, zaoberať sa aj prípadnými námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi navrhovateľa a odporcu, posúdiť tak ručiteľský záväzok odporcu, odstúpenie od zmluvy a z neho vyplývajúcich nárokov, ako aj účinky vznesenej námietky premlčania uplatneného nároku z hľadiska správneho právneho predpisu, teda príslušných ustanovení **O b č i a n s k e h o z á k o n n í k a** a vo veci následne opätovne rozhodnúť, ktorým bol prvostupňový súd viazaný.

O trovách konania súd rozhodne v lehote 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej (§ 151 ods. 3 O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Trenčíne, písomne v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach § 42 ods. 3 O.s.p. uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu, Zákona č. 233/1995 Z.z. o exekútoroch a exekučnej činnosti.